

УДК: 330.0

Котикова Олена,
д-р екон. наук, професор,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного аналізу,
Національний університет кораблебудування
імені Адмірала Макарова, м. Миколаїв
eikotikova7@gmail.com

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Розвиток сільського господарства відіграє важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки та покращенні харчування, а саме: виробництво у достатній кількості, якості та різноманітності продовольства; аграрний сектор є рушієм економічних перетворень та основним джерелом доходу для домогосподарств, які проживають у сільській місцевості. Дохід від сільського господарства є основою життєдіяльності для 1,3 мільярда людей, які працюють у цьому секторі, і безпосередньо визначає їхню продовольчу безпеку [1, с. 10]. Світовий досвід багатьох років свідчить, що для покращення продовольчої безпеки необхідними чинниками є як розвиток сільського господарства, так і масштабування економіки, а аграрний сектор може посилити економіку в цілому.

Зважаючи на той факт, що в основі сутності змісту продовольчої безпеки покладено право на достатнє харчування, визначаючи

принципи формування продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку сільськогосподарського землекористування ми керувались Добровільними керівними принципами на підтримку поступового здійснення права на достатнє харчування у контексті національної продовольчої безпеки. Оскільки досягнення продовольчої безпеки має базуватись на сталому розвитку сільського господарства в цілому та сільськогосподарського землекористування, як базису для ведення аграрного бізнесу, до принципів формування продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку сільськогосподарського землекористування ми відносимо також принципи сталої біоекономіки.

Добровільні керівні принципи включають весь ряд заходів для розгляду урядами на національному рівні, з метою створення сприятливого середовища, в якому люди здатні будуть прогодувати себе гідним чином, а також для створення відповідних систем безпеки для захисту тих, хто не в змозі забезпечувати себе самостійно [2]. Загалом Добровільні керівні принципи на підтримку поступового здійснення права на достатнє харчування у контексті національної продовольчої безпеки нараховують 19 позицій (рис. 1).

Хоча біоекономіка вирішує глобальні багатовимірні проблеми, вона не є стійкою за своєю суттю. На Глобальному форумі з питань продовольства та сільського господарства в січні 2015 року 62 міністра сільського господарства погодилися з важливістю використання можливостей для сталого впровадження біоекономіки. Вони рекомендували, щоб Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) координувала міжнародну роботу зі сталої біоекономіки.

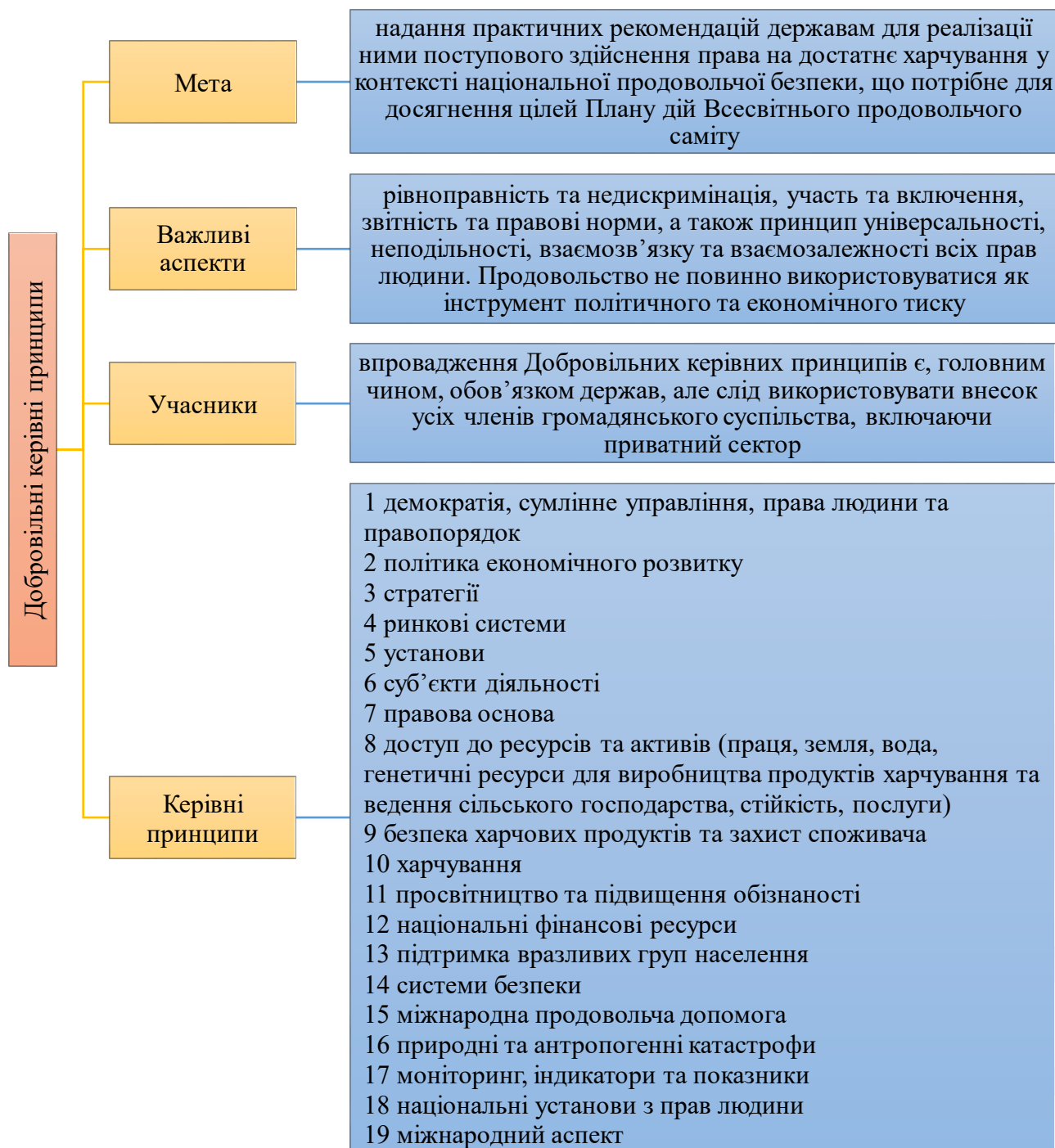

Рис. 1. Зміст Добровільних керівних принципів на підтримку поступового здійснення права на достатнє харчування у контексті національної продовольчої безпеки

**Розроблено з використанням даних [2].*

Зміст принципів сталої біоекономіки представлено на рисунку 2.

Рис. 2. Зміст принципів сталої біоекономіки

*Розроблено з використанням даних [3].

Через Міжнародну робочу групу зі сталої біоекономіки (ISBWG), багатосторонню групу зацікавлених сторін, створену в 2016 році, ФАО надає міжнародну підтримку для збільшення національного потенціалу для розробки стратегій та політики сталості та безвідходності в біоекономіці. ISBWG сприяє міжнародному діалогу та слугує платформою для обміну знаннями та досвідом щодо інновацій, технологій, практики та політики сталої та безвідходної біоекономіки. Він також виступає дорадчим органом ФАО в технічній роботі Організації зі сталої біоекономіки замкнутого циклу.

Великий досвід ФАО у сфері виробництва та технологій, переробки та споживання біомаси доповнюють діяльність інших глобальних ініціатив у галузі біоекономіки, зосереджуючись насамперед на сталій трансформації агропродовольчих систем [3]. Стратегії біоекономіки є багатогалузевими і стикаються з більшими проблемами, ніж стратегії сталого розвитку, орієнтовані на окремий сектор, оскільки реалізація сталої біоекономіки передбачає компроміс між різними цілями сталого розвитку, з одного боку, і секторами, з іншого.

Отже, принципи формування продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку сільськогосподарського землекористування мають включати Добровільні керівні принципи на підтримку поступового здійснення права на достатнє харчування у контексті національної продовольчої безпеки та принципи сталої біоекономіки.

Список використаних джерел:

1. Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock? A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security. HLPE, Rome, 2016. <https://www.fao.org/3/i5795e/i5795e.pdf>
2. Voluntary guidelines to support the progressive realization of the right to adequate food in the context of national food security. Adopted by the 127th Session of the FAO Council November 2004. FAO. Rome, 2005. ISBN 978-92-5-105336-2. <https://www.fao.org/3/y7937e/Y7937E.pdf> (дата звернення 12.08.2021)
3. Aspirational Principles and Criteria for a Sustainable Bioeconomy. FAO. Rome, 2021. <https://www.fao.org/3/cb3706en/cb3706en.pdf> (дата звернення 12.08.2021)